

Таблиця 1

Закінчення табл. 2

Облік факторингу без регресу у підприємства-продавця

№з/п	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Відображено відвантаження продукції	361	701	65 760
2	Нараховано податкове зобов'язання за ПДВ	701	641	10 960
3	Списана собівартість реалізованої продукції	901	26	51 200
4	Нараховані комісійні фактора (5% від дебіторської заборгованості)	952	685	3288
5	Отримана сума за продаж дебіторської заборгованості від фактора за винятком комісійних	311	685	62472
6	Відображено продаж дебіторської заборгованості фактору	685	361	65 760

У разі продажу дебіторської заборгованості підприємству-продавцю необхідно списати з балансу дебіторську заборгованість, яка вже не є його власністю, оскільки всі права та ризики перейшли до фактора. Цей варіант більш вигідний для підприємства, адже воно отримало гроші і може вже не турбуватися про повернення боргу покупцем. Але сума комісійних за такого факторингу зростає, оскільки зростає ризик у фактора щодо стягнення боргу з покупця.

Для відображення методики обліку факторингу з правом регресу в підприємства-продавця використовуються умови вищевизначеного прикладу. Але підприємство-продавець звертається до факторингової компанії та передає в заставу дебіторську заборгованість підприємства-покупця на умовах з правом регресу. За свої послуги фактор бере комісію в розмірі 3% від суми боргу та перераховує аванс у розмірі 90% від суми дебіторської заборгованості.

Методика обліку факторингу з правом регресу у підприємства-продавця наведена в табл. 2.

Таблиця 2

Облік факторингу з правом регресу у підприємства-продавця

№ з/п	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	2	3	4	5
1	Відображено відвантаження продукції	361	701	65 760
2	Нараховано податкове зобов'язання по ПДВ	701	641	10 960
3	Списана собівартість реалізованої продукції	901	26	51 200
4	Відображення в забалансовому обліку передачі дебіторської заборгованості в заставу	05	-	65 760
5	Отримання авансу від фактора (90%)	311	681	59 184
Дебітор заплатив після закінчення терміну договору всю суму боргу				
6	Проведено взаємозалік заборгованості на суму раніше перерахованого авансу	681	361	59 184
7	Отримана залишкова сума боргу від фактора за винятком комісії	311	685	4 603,2
8	Проведено взаємозалік заборгованості:			
	на залишкову суму	685	361	4 603,2
	на суму комісійних	685	361	1 972,8
9	Нараховані комісійні фактора (3% від дебіторської заборгованості)	952	685	1 972,8

1	2	3	4	5
Дебітор не заплатив після закінчення терміну договору суму боргу				
10	Нараховані комісійні фактора	952	685	1 972,8
11	Перерахована сума комісійних фактора	685	311	1 972,8
12	Повернуто отриманий аванс від фактора	681	311	59 184

Підсумовуючи викладене, можна констатувати, що в процесі використання факторингу з правом регресу підприємство-продавець отримує потрібні йому кошти, але ж у нього не знижується ризик неплатежів, а, як наслідок – і виникнення сумнівної заборгованості.

Необхідно зазначити, що в даній статті була запропонована методика обліку факторингових операцій на підприємстві. Але у фактора облікові аспекти таких операцій будуть іншими, а тому вони потребують висвітлення в подальших роботах.

Література: 1. Загальноекономічний стан розвитку // Бюлетень Національного банку України. – 2008. – №1 (178). – С. 3 – 56. 2. Закон України "Про банки та банківську діяльність" від 07.12.2000 р. №2121-III // Урядовий кур'єр. – 2001. – №8. – С. 5 – 11. 3. Закон України "Про податок на додану вартість" від 20.06.1991 р. №895-ХІІ зі змінами та доповненнями // Все про бухгалтерський облік. – 2007. – №10 (1287). – С. 17 – 64. 4. Внукова Н. М. Основи факторингу: Навчальний посібник. – К.: Тов. "Знання", КОО, 1998. – 176 с. 5. Грачева Р. Е. Енциклопедія бухгалтерського учета. – К.: Галицькі Контракты, 2004. – 832 с. 6. Внукова Н. М. Ринок фінансових послуг: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Н. М. Внукова, В. І Грачов, Н. В. Кузьминчук. – Харків: ВД "ІНЖЕК", 2004. – 276 с. 7. Солтан А. Потрібні гроші за проданий товар? Факторинг поспішає на допомогу // Все про бухгалтерський облік. – 2006. – №99 (1253). – С. 7 – 10.

Стаття надійшла до редакції
24.05.2008 р.

УДК 628:504

**Дмитрієва О. О.
Василенко В. П.**

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМ ВОДОКОРИСТУВАННЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

The methodical provisions of ecological and economical grounding to the improvement of ecologically safe systems of water usage in settlements are considered; the effective administrative decisions in this field are offered in the article.

Рівень соціально-економічного розвитку будь-якого регіону світу (держави, краю, району) визначається рівнем його цивілізації, економіки, екологічного стану середовища мешкання та інших процесів, які забезпечують комфортне, здорове і тривале життя людини.

Розвиток матеріального виробництва останнім часом був орієнтований на економічні критерії прогресу. Екологічні зміни та негативні наслідки цих змін ураховувалися не завжди і не в повному обсязі. Така установка дозволяла ігнорувати значну шкоду, що завдавалася навколишньому природному середовищу. На сьогодні, коли усвідомлюється глобальний характер екологічної проблематики, соціально-економічний прогрес не може здійснюватися без урахування екологічних обмежень.

Особливості розвитку суспільства, стан здоров'я генофонду людства в значному ступені визначаються кількісним та якісним становищем водних ресурсів. Напружене становище з ресурсами прісних вод у багатьох регіонах світу, прогресуюче забруднення водостоків і водойм, підземних джерел обумовлюють необхідність пошуку нових способів економії води, впровадження маловодних та безводних технологій, підвищення якості водних ресурсів, удосконалення технології очистки й відведення стічних вод, більш широкого використання нетрадиційних джерел водопостачання.

Основна увага у сфері використання й охорони водних ресурсів України повинна приділятися [1]:

зменшенню питомої та абсолютної величини водоспоживання;

зменшенню скидів забруднюючих речовин;

зменшенню до мінімуму непродуктивних витрат води.

Така економія буде сприяти запобіганню кількісного та якісного виснаження водних ресурсів, підвищенню водозабезпеченості господарського комплексу країни та зменшенню соціально-економічної напруженості в регіонах.

Відведення неочищених зворотних вод населених пунктів (НП) та підприємств у водні об'єкти й "економія" на їх очищенні дійсно приносить тимчасову, короточасну користь, робить вироблену продукцію більш "дешевою", що фактично означає перекладання частини витрат на суспільство в цілому. Причому якщо суспільство не вкладе кошти і не ліквідує наслідки негативних дій, то витрати "передаються" наступним поколінням. Існуючі системи водовідведення в населених пунктах України є ілюстрацією неухаги до екологічних проблем, "витіснення" зі свідомості можливості виникнення аварійних ситуацій, небажання тратити кошти на це зараз, що прирікає країну на техногенну катастрофу. Кількість аварійних ситуацій, які призводять до надходження неочищених стічних вод різних категорій у водні об'єкти, постійно зростає [2].

Сучасна дійсність настійно потребує визнати необхідність створення системи екологічно безпечного водовідведення НП для забезпечення стійкого функціонування водних екосистем, при якій шкідливі впливи на довкілля не будуть перебільшувати його можливості до самовідновлення. Можливість до самовідновлення водних об'єктів України знаходиться на межі, причому те, що ця межа не перейдена, пов'язано, головним чином, зі спадом виробництва.

Екологічне мислення у вирішенні даного питання потребує кардинально нового підходу до проблеми. Дилема полягає в наступному: або допустити подальше забруднення водних об'єктів, яке пов'язане з небезпекою виникнення епідемій, заморів риби, а потім витратити великі кошти на відновлення водних екосистем; або створити екологічно безпечні системи водокористування населених пунктів, при експлуатації яких у водні об'єкти будуть надходити тільки стічні води, склад яких відповідає вимогам встановлених в Україні природоохоронних нормативів.

Створення екологічно безпечних систем водокористування НП повинно базуватись на їх еколого-економічному обґрунтуванні (ЕЕО), яке спирається на такі основні методичні положення, що погоджуються із системним підходом до явищ та процесів матеріальної дійсності. Мета статті і полягає в тому, щоб сформулювати дані методичні положення.

Дослідження для досягнення цієї мети дозволило сформулювати сім наступних методичних положень.

1. ЕЕО повинно розглядати заходи, що спрямовані на досягнення визначеної мети. При цьому мета будь-якого заходу має відображати кінцеве призначення водокористування — забезпечення якісної для використання і в достатній кількості

водою для потреб населення та промисловості (водоспоживання), а також швидке видалення за межі населених пунктів і промислових підприємств забруднених стічних вод, їх очищення, знешкодження й знезараження (водовідведення).

Особливістю системного підходу до ЕЕО є те, що оптимальні рішення окремих завдань повинні знаходитися у відповідності до інтересів (цілей) більш загальних завдань, а будь-який об'єкт, щодо якого буде прийматися рішення, має розглядатися як частина цілого, як елемент системи більш високого рівня. При цьому своїм основним завданням ЕЕО ставить не просто економію засобів, що витрачаються на водокористування, а пошук таких шляхів нового будівництва (вдосконалення) систем водоспоживання та водовідведення, що приводять до підвищення ефективності витрат матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Завдання пошуку шляхів скорочення витрат на забезпечення будівництва екологічно безпечного водокористування необхідно співвідносити зі зміною кінцевої екологічної ефективності досліджуваних систем водокористування.

Показник ефективності систем водокористування, що досягається при реалізації даного завдання, повинен відповідати інтересам завдання більш високого рівня.

2. У кожен момент заданого відрізка часу кількісний склад і стан об'єктів водокористування, склад чергового персоналу та його підготовка мають бути такими, щоб не допустити аварій на мережах та спорудах водоспоживання й водовідведення, які можуть призвести до скидів неочищених стічних вод у водні об'єкти. Порушення даної вимоги може сприяти погіршенню санітарно-епідеміологічного стану поверхневих вод.

Кожен елемент системи водоспоживання та водовідведення має безперечно цільове призначення, а структура системи в кожний фіксований момент часу чітко обґрунтована. Прогнозування зміни екологічної обстановки в зоні, охопленій системою водокористування, призводить до необхідності періодичного перегляду її структури, а в найбільш радикальних ситуаціях — до проведення її реконструкції й модернізації. Надалі структура системи водокористування має зберігатися до нових змін екологічної обстановки, що викликають потребу у створенні нової або вдосконаленні існуючої системи водокористування.

3. ЕЕО припускає оцінку двох груп показників, одна з яких відображає екологічний, а інша — економічний (вартісний і часовий) аспекти розглянутих заходів. Екологічний аспект визначає мету діяльності, що випливає, у свою чергу, з об'єктивних потреб практики та необхідності збереження чи покращення існуючого стану водних екосистем. Під метою мається на увазі бажаний стан або досягнутий тим чи іншим структурним елементом результат. Бажано, щоб при проведенні аналізу міра досягнення мети вимірюлася кількісно, що підвищує аналітичність одержуваних результатів. Наприклад, на роль екологічного показника ефекту при обґрунтуванні систем водовідведення НП пропонується використовувати модифікований показник якості вод [3] (таблиця).

Таблиця

Структура екологічного показника ефекту для обґрунтування варіантів будівництва (вдосконалення) систем водовідведення НП

Клас якості води	1	2	3	4	5
Категорія якості вод (якість вод за ступенем їх чистоти/забруднення)	1 (дуже чиста)	2 (чиста)	3 (достатньо чиста)	4 (слабо забруднена)	5 (помірно забруднена)
Стан здоров'я населення у зв'язку з водним фактором	Рівень еколого-гігієнічного ризику (в балах)				

Як видно з таблиці, в основі структури соціального показника пропонується використовувати відомі дані про категорії якості поверхневих вод суші та естуаріїв [4]. Дані категорії якості вод були спеціально розроблені для одержання переконливих висновків і прийняття відповідних рішень щодо водохоронних заходів, спрямованих на досягнення чи збереження екологічного стану водних об'єктів. За основу показника якості вод [3] прийнято розроблений чіткий механізм та критерії оцінювання категорій якості вод [4]. Конкретне значення показника категорії для фахівця-еколога в галузі водоохоронних заходів дасть вичерпну картину якості досліджуваних вод.

Однак особі, що приймає рішення щодо систем водовідведення НП (тобто керівнику місцевих органів влади), оперувати тільки розробленими в роботі [4] категоріями якості вод явно недостатньо переконливо. Представникові влади треба мати дані про те, як досягнення конкретного рівня категорії якості вод у водному об'єкті за рахунок упровадження розглянутої системи водовідведення буде впливати на елементи життєвого рівня людей у НП, де він є обраним. Тому саме в таблиці додається третій рядок, у якому за кожним рівнем якості води треба навести середньостатистичні дані про рівень еколого-гігієнічного ризику для різних водних об'єктів з урахуванням їх специфіки. Тоді керівнику місцевих органів влади і населенню буде зрозуміло, що впровадження нової системи водовідведення в їх населених пунктах призведе до зниження категорії якості води у водному об'єкті, на якому замкається дана система водовідведення, наприклад, з четвертого на третій. При цьому населення можна буде фактично цілком позбавити від відповідного переліку хвороб, а за іншими хворобами відсоток захворюваності знизити на скільки-небудь відсотків.

Економічні показники мають два різновиди: показники обсягу необхідних або витрачених ресурсів і показники тривалості досягнення мети. Необхідність використання часового показника виникає внаслідок неможливості негайного задоволення всіма ресурсами, потрібними для досягнення мети, і миттєвого виконання всіх робіт, що входять до складу заходу. При цьому варто мати на увазі, що шляхів досягнення мети може бути декілька або навіть багато, а, отже, різними будуть строки досягнення мети й обсяги ресурсів.

Тому еколого-економічний аналіз припускає в загальному випадку обов'язкову оцінку трьох показників: екологічний ефект — витрати — час. При вирішенні деяких окремих завдань можлива оцінка тільки одного чи двох показників. Наприклад, на практиці часто виникає необхідність в оцінці вартості ліквідації наслідків аварій системи водовідведення за розробленим планом.

Конкретний зміст показників "екологічний ефект — витрати — час" може бути різним і визначається характером розв'язуваного завдання, що зрештою залежить від мети заходу. Так, при вирішенні завдання досягнення заданого ступеня очищення вод як критерій може використовуватися показник — вартість виконання поставленого завдання, а обмеженнями є ступінь очищення і час, відведений на виконання завдання. При обґрунтуванні планів ліквідації наслідків аварій систем водоспоживання як показник, що підлягає максимізації, виступає рівень соціального ефекту, а обсяг виділених ресурсів і відведений для ліквідації аварії час є заданими та виступають у ролі дисциплінуючих, обмежуючих умов.

Оскільки всі три показники пов'язані між собою, виділення тільки одного з них, наприклад економічного, може негативно впливати на якість прийнятого рішення. Інакше кажучи, своєю головною метою еколого-економічне обґрунтування має не просто економію засобів за будь-яку ціну, а пошук таких шляхів організації заходів, що приводять до підвищення ефективності витрат матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

4. Залежно від поставленої мети аналізу кінцевий результат вирішення завдання може бути двох видів:

значення основних показників аналізованого заходу (комплексу заходів): очікуваного чи отриманого ефекту, тривалості його одержання й обсягу необхідних (спожитих) ресурсів (завдання оцінки показників);

оптимальний план проведення заходу (завдання оптимізації діяльності).

Перший вид результатів аналізу містить відповідь на запитання: що буде, якщо... При відомих характеристиках системи водокористування і заданому плані проведення заходів оцінюються кількісні значення трьох показників (екологічного ефекту, тривалості, обсягу ресурсів) чи одного-двох з них.

Другий вид результатів містить відповідь на одне з наступних запитань:

Як має проводитися захід?

Які характеристики повинні мати система та її елементи (завдання оптимізації параметрів системи водовідведення)?

Який обсяг необхідних ресурсів при оптимальному плані проведення заходів?

У які строки потрібно поставляти ресурси, щоб сумарні втрати були мінімальними?

5. Вибір оптимального плану досягнення мети може вважатися цілком обґрунтованим лише в тому випадку, коли є кількісна оцінка значень показників і критеріїв. Застосування вербальних показників "добре — погано", "мало — багато" та порядкових критеріїв "краще — гірше", "більше — менше" можливо лише у виняткових випадках, коли через недостатність вихідної інформації неможливо одержати кількісну оцінку ступеня досягнення поставленої мети й обсягу необхідних ресурсів.

Кожному кількісному аналізу повинен передувати якісний аналіз, необхідний при виконанні таких його етапів, як формулювання цілей і завдань, а також обґрунтування критерію вибору оптимального рішення. Крім того, якісний аналіз використовується при дослідженні початкового стану досліджуваного об'єкта чи процесу, при відборі статистичних даних.

Кількісний аналіз дає порівняльну оцінку альтернативних варіантів рішень за вибраним критерієм.

Після проведення кількісного аналізу знову настає етап якісного аналізу, пов'язаний з інтерпретацією отриманих результатів, підготовкою проекту пропозицій для керівника, що приймає рішення. За результатами якісного аналізу отриманого розв'язання завдання або у випадку відсутності рішення при несумісності заданих умов (обмежень) кількісний аналіз може повторюватися.

6. Для оцінки ефективності заходів при ЕЕО використовуються не тільки показники власне екологічного ефекту заходу, й інші показники різного характеру, що визначають ступінь відповідності отриманих чи очікуваних результатів поставленій кінцевій меті. Важливо, однак, щоб показники ефективності окремих заходів відповідно відображали кінцевий результат діяльності і відповідали меті функціонування структурних елементів системи водокористування. Наприклад, при аналізі процесів технічного обслуговування та ремонту техніки й устаткування системи водоспоживання та водовідведення. У даному випадку як показник, що характеризує кінцевий результат, досить вибрати відповідні показники техніки й устаткування для експлуатації систем водоспоживання та водовідведення. Очевидно, що чим вище значення даних показників, тим вище екологічний ефект системи водокористування.

7. ЕЕО як система дій у загальному випадку повинна включати ряд елементів, склад яких залежить від характеру розв'язуваного завдання — оцінки показників чи оптимізації.

Послідовність вирішення завдання оцінки показників включає наступні елементи:

1) конкретизацію завдання обґрунтування відповідно до поставленої мети;

2) визначення переліку і якісного опису сутності основних еколого-економічних показників (екологічний ефект — витрати — час);

3) розрахунок кількісних значень показників;

4) підготовка пропозицій за результатами обґрунтування.

Послідовність вирішення завдання оптимізації запропонованих заходів водокористування включає наступні елементи:

1) вибір критерію, що найбільш повно відповідає меті заходу;

2) визначення варіантів (альтернатив) досягнення поставленої мети шляхом зміни способів організації заходу, якості і порядку;

3) оцінка кількісних значень показників для кожного варіанта;

4) порівняння варіантів за обраним критерієм з урахуванням обмежень і визначення найкращого варіанта з числа припустимих;

5) підготовка рекомендації для ухвалення рішення.

Слід при цьому відзначити, що еколого-економічне обґрунтування (як будь-яке інше обґрунтування) саме по собі не призначене для автоматичного ухвалення рішення. Воно дає керівнику місцевих органів влади, що приймає рішення, результати оцінки різних варіантів і рекомендації щодо вибору кращого з них. Тому можна вважати, що ЕЕО — це метод підготовки для керівників необхідних даних у зручній для ухвалення рішення формі, що не замінює здорового судження керівника, а допомагає йому. Вибір остаточного варіанта (плану) дій є прерогативою (виключним правом) керівників місцевих органів влади. Вони ж, як правило, повинні визначати й цілі обґрунтування.

Таким чином, проведення еколого-економічного обґрунтування щодо створення екологічно безпечних систем водокористування населених пунктів, яке спирається на розроблені методичні положення, дозволить підготувати ефективні управлінські рішення у цьому напрямку.

Література: 1. Водний кодекс України. Офіційне видання. — К.: Концерн "ВД "ІнЮре", 2004. — 136 с. 2. Програма упорядкування водовідведення в населених пунктах України (розроблення): Звіт про НДР (заклучний) №ДР 0103U007797 / Наук. кер. О. О. Дмитрієва. — Харків: УкрНДІП, 2004. — 180 с. 3. Романенко В. Д. Методика екологічної оцінки якості поверхневих вод за відповідними категоріями / В. Д. Романенко, В. М. Жукинський, О. П. Оксіюк, А. В. Яцик, А. П. Чернявська, О. Г. Васенко, Г. А. Верніченко, В. І. Лаврик, Й. В. Гриб. — К.: СИМВОЛ-Т, 1998. — 28 с. 4. Дмитрієва О. О. Спосіб оцінки ризику антропогенного евтрофування поверхневих вод. Деклараційний патент на корисну модель №11702 У 2005 04583 МКП G01 №33/18 / О. О. Дмитрієва, Д. Ю. Верніченко-Цветков, Г. А. Верніченко.

Стаття надійшла до редакції
15.02.2008 р.

УДК 330.322.011

**Коробков Д. В.
Кочетова Т. И.**

ОЦЕНКА РИСКА ИНВЕСТИЦИОННОГО ПРОЕКТА

The article presents the most widespread approaches to defining risks of real investment projects. Based on the conducted analysis the authors propose the new approach to risk quantification, using the probability distribution of the internal rate of return.

В современных рыночных условиях предприятия различного профиля достаточно часто сталкиваются с необходимостью оценки эффективности инвестиционных проектов. Классическими показателями, на которых основывается решение о принятии рассматриваемого инвестиционного про-

екта, являются чистый приведенный эффект, внутренняя норма доходности (в случае неординарного денежного потока — модернизированная внутренняя норма доходности), а также показатели рентабельности и окупаемости инвестиций [1, с. 605 — 665; 2, с. 208 — 239].

Следует отметить, что один и тот же инвестиционный проект с рассчитанными удовлетворительными показателями его эффективности одним предприятием может быть принят, а другим — нет. Это обстоятельство зависит от ряда причин, наиболее весомыми из которых являются: соответствие инвестиционной политике предприятия (например в случае, когда для него большую значимость имеют значения показателей окупаемости), а также от его финансовой стратегии (например, когда с целью диверсификации рисков менеджментом компании заранее предусмотрено осуществлять инвестиции в один проект на сумму не более 25% средств от общего бюджета инвестиций).

Однако, как показывает практический опыт обоснования инвестиционных проектов, на которых основываются бизнес-планы, зачастую именно оценке риска уделяется наименьшее внимание. В классическом рассмотрении инвестиционного проекта он сводится к анализу чувствительности инвестиционного проекта. Данный подход базируется на определении наиболее важных, с точки зрения инвестора, показателей инвестиционного проекта и дальнейшем выделении закономерности изменения общих финансовых результатов от динамики каждого из параметров [3, с. 385 — 389]. В большинстве случаев анализ чувствительности инвестиционного проекта включает в себя:

1) непосредственно анализ чувствительности инвестиционного проекта (анализируются изменения факторов, оказывающих влияние на показатели эффективности инвестиционного проекта);

2) анализ сценариев (основан на построении пессимистического, наиболее вероятного и оптимистического сценариев реализации инвестиционного проекта и денежных потоков с дальнейшим определением соответствующих каждому сценарию показателей эффективности);

3) экспертный метод (наиболее субъективный подход к анализу риска инвестиционного проекта, при котором рассматриваются его различные преимущества и недостатки) [3, с. 385 — 389].

Также, на взгляд авторов, в последнее время в связи со стремительным становлением и развитием рыночных отношений и в Украине находят свое применение наиболее обоснованные подходы к анализу риска, которые основываются на рассмотрении его неопределенности и имитационном моделировании при помощи метода Монте-Карло [4, с. 502 — 505, 507 — 512; 5, с. 80 — 147].

Преимуществом данных подходов при анализе рисков по сравнению с альтернативными подходами является то, что изменение эффективности инвестиционного проекта рассматривается на основе дополнительных случайно генерируемых сценариев при определенном диапазоне базовых значений.

Кратко представленные подходы к анализу риска инвестиционного проекта являются достаточно обоснованными и в зависимости от квалификации инвестиционного менеджера, а также целей, которые он преследует, они находят свое применение на практике. Однако, на взгляд авторов, к несовершенству применяющихся в настоящее время показателей эффективности инвестиционных проектов и, как следствие, актуальности их рассмотрения можно отнести недостаточную проработанность, а в некоторых случаях — даже полное отсутствие методик, позволяющих осуществлять количественную оценку риска.

Таким образом, целью данной статьи является разработка инструментария, который дает возможность количественно оценивать риск инвестиционного проекта.

Риск инвестиционного проекта, как и любой другой риск, имеющий отношение к сфере финансов, на основании рассмотрения статистических данных должен количественно